

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Arenen lausunto hallituksen esityksestä valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta

VN/9945/2021

- Esitetyt muutokset opinto- ja tutkintorekisterilakiin ovat tarpeellisia.
- Oppijanumeron käytön laajentaminen on oikeansuuntainen toimenpide, joka selkeyttää oppijan tunnistamista ja tietojen siirtoa yksilön tietosuojan kannalta kestäväällä tavalla.
- Arene pitää erityisen tärkeänä, että oppijanumero voidaan antaa jatkossa jo hakuvaiheessa ulkomaalaiselle hakijalle.
- Oppijanumeron jatkokehittämisessä on tärkeää välttää päällekkäinen työ muun kansallisen valmistelun kanssa sekä toteuttaa oppijanumerorekisteri mahdollisimman kevyellä mallilla.

Arene pitää esitettyjä muutoksia opinto- ja tutkintorekistereitä koskevaan lakiin tarpeellisena, sillä muutokset parantaisivat henkilöiden tietosuojaa, kun henkilön yksilöiminen opetushallinnossa ei edellyttäisi henkilötunnuksen käyttöä kuin välttämättömistä syistä. Järjestelmätasolla on hyvä tavoitella tilannetta, jossa kaikki julkiset koulutuksen järjestäjät käyttävät kansallista oppijanumeroa. On kuitenkin hyvä, ettei laissa esitetä oppijanumeron käyttöä pakolliseksi koulutuksen järjestäjille.

Arene pitää erityisen tarpeellisen esitettyä mahdollisuutta antaa oppijanumero ulkomaalaiselle opiskelijalle jo opintoihin hakuvaiheessa, jos se mahdollistaa hakijan kertaalleen esimerkiksi opintopolkuun syöttämien tietojen uudelleenkäytön. Tämä helpottaisi ammattikorkeakoulujen työtä merkittävästi, kun hakijoiden tietoja ei tarvitsisi pyytää joka hakukerralla uudelleen.

Yksittäisiä huomioita:

- Esityksessä jää epäselväksi oppijanumeron suhde valtiovarainministeriössä käynnissä olevan henkilönumeron uudistamista käsittelevän valmistelun kanssa. Ylimääräisen työn välttämiseksi on keskeistä välttää päällekkäisten ratkaisujen kehittämistä.
- Mikä on Ahvenanmaan maakunnan asukkaiden ja oppilaitosten asema oppijanumeron käytön osalta? Lakiesitys tunnistaa muiden hallinnonalojen korkeakoulut, mutta esimerkiksi Högskolan på Åland ei ole lainsäädännön piirissä. Manner-Suomen ja Ahvenanmaalla toimivien tahojen yhteistyötä helpottaisi, jos oppijanumeroiden kaltaiset käytänteet olisivat mahdollisimman yhtenäiset.
- Henkilön yhteystietojen ylläpito rekisterin yhteydessä vaikuttaa raskaalta. Esityksessä mainitaan, että tietojen ylläpidetään vuorokausitasolla. Voisiko nämä tiedot poimia/tarkistaa tarvelähtöisesti väestötietojärjestelmästä suunnittelemalla siihen tehokas prosessi?

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Mervi Vidgrén
puheenjohtaja

Ida Mielityinen
toiminnanjohtaja